

Elsted før og nu

De gamle gårde - nu:

Landsbyen Elsted omkring kirken er ikke længere en landsby med gårde, der driver landbrug. Kærgården og Skaarupgård sørger imidlertid for, at man stadig kan se kornmarker omkring Elsted. Jernbanen og vejen over mosen har trukket centrum i Elsted-Lystrup mod syd, så landsbyen Elsted er mere et bosted end et levested. Jorden er udlagt til parcelhuse, alment boligbyggeri, skoler og andre institutioner.

Hvor Elsted Damgård lå, ligger i dag 13 rækkehuse som længer omkring det bevarede stuehus. Avlsbygningerne blev revet ned omkring 1981. Bebyggelsen "Ved Gadekæret" er opført i 1984-85. Beboerne "Ved Gadekæret" har i samarbejde med Århus Kommune sørget for, at Gadekæret er vedligeholdt ved oprensning og beskæring af træerne.

Elstedgård solgtes i 1962 til Elsted Kommune. Kresten Nielsen forpagtede den indtil sin død i 1965, og hans enke flyttede fra stuehuset i 1971. I dag er stuehuset Fritidshjemmet Elstedgård. Boligforeningen **Århus og Omegn** købte noget af jorden og byggede boligblokkene Elstedhøj. Indflytningen startede i 1971. Elstedhøj har 292 lejligheder og 31 enkeltværelser. I 1995-96 foretages en total renovering med bl.a. nye termoruder og efterisolering af facaderne. Haveanlægget blev ligeledes renoveret i 1995-96.

Den sidste ejer af **Johannes Jørgensens gård** var Vagn Therkildsen. På gårdens jord blev der i 2007-12 opført 33 parcelhuse under navnet Elstedgårde. Bebyggelsen er inspireret af den gamle 3 og 4 længede gårdstruktur, og er opdelt i 4 nye "gårde". Lokalplanen fra 1967 fastslog, at landsbyen Elsted er bevaringsværdig. Det var derfor hensigten at bevare kampestensbygningen til Johannes Jørgensens gård med den karakteristiske portåbning. Der skulle indrettes 2 boliger i bygningen. Men desværre måtte man opgive at bevare kampestensbygningen, og et karakteristisk indslag i landsbymiljøet gik tabt. Stien mod nord mellem husene i Elstedgårde er resterne af den gamle vej, der tidligere førte fra Elsted til Skaarupgaard. Lige uden for landsbyen gik en sidevej til højre mod Hjortshøj. Det er forklaringen på det skarpe knæk, der stadig er på landevejen.

Søndergård blev købt af Elsted kommune i 1967. Der var tanker om at lave gården til ungdoms-center. Den 24. juli 1976 var der brand på gården, og bygningerne blev revet ned. I 1986 holdt Fritidshjemmet Kometen rejsegilde. 16. maj 2005 brændte Kometen. Den er nu genopført som Elsted Skoles SFO Phoenix. Hvor Søndergård lå, finder vi i dag også Legepladsen Søndergård, der blev indviet 16. november 1981. I august 2012 kæmpede brugerne af legepladsen for at bevare den mod kommunale nedskæringer. Søndergård havde jord helt ned forbi Bystævnet, hvor bl.a. Lystrup Bibliotek i dag ligger. I marts måned 1965 blev Boligforeningen Ringgårdens 18 lejligheder, butikker og børnehave udbudt i licitation. Indflytningen på Hedeskovvej og Revlingbakken foregik omkring 1. juni 1968.

Hedeskovgård var den første gård i Elsted, der blev revet ned for at give plads til et helt kvarter med parcelhusgrunde. Stuehuset lå, hvor det gule hus med spidse gavle midt i billedet ligger i dag, på Birkebakken 3. Her boede tidligere bankdirektøren i Handelsbanken og formanden for Elsted Menighedsråd, Gunnar Overvad.

Udsigten ind over den gamle landsby-forte med parcelhusene fra ca. 1980 og Toftegaard for enden af vejen.

